

تعیین دوره بحرانی کنترل علف‌های هرز آویشن باغی (*Thymus vulgaris*)

مجتبی خزائی^۱، حسن حبیبی^۲، اسکندر زند^۳، علاءالدین کردنایبج^۴، مجید امینی دهقی^۵، محمد حسن هادیزاده^۶

^۱دانشگاه شاهد، ^۲مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

تاریخ دریافت: ۹۰/۱۲/۲

تاریخ پذیرش: ۹۱/۱۲/۲

چکیده

به منظور تعیین دوره بحرانی کنترل علف‌های هرز آویشن باغی (*Thymus vulgaris* L.) آزمایشی در سال زراعی ۱۳۸۸ در مزرعه گیاهان دارویی دانشگاه شاهد تهران در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار و ۱۸ تیمار اجرا شد. تیمارها در دو سری شامل کنترل و تداخل علف‌های هرز به فاصله ۱۵، ۳۰، ۴۵، ۶۰، ۷۵، ۹۰، ۱۰۵ و ۱۲۰ روز پس از آغاز فصل رشد در بهار (یکم فروردین) به همراه دو تیمار شاهد (تداخل و کنترل تمام فصل) در نظر گرفته شدند. برای تعیین زمان آغاز و پایان دوره بحرانی کنترل علف‌های هرز آویشن به ترتیب از توابع غیر خطی نوع لجستیک و ویبول استفاده شد. علف‌های هرز غالب شامل خاکشیر وحشی (*Descurainia Sophia* L.)، پیچک صحرایی (*Convolvulus arvensis* L.)، کاهوی وحشی (*Lactuca scariola* L.) و پیرو گیاه (*Senecio vulgaris* L.) بودند. نتایج نشان داد که دوره‌های تداخل و کنترل علف‌هرز اثر معنی‌داری بر وزن خشک و تعداد علف‌های هرز دارند. دوره بحرانی کنترل علف‌های هرز بر اساس عملکرد وزن تر پیکره رویشی آویشن با احتساب ۵٪ افت عملکرد مجاز بین ۴۱ تا ۹۰ روز و با احتساب ۱۰٪ افت عملکرد بین ۵۴ تا ۷۶ روز پس از آغاز رشد رویشی تعیین شد. این دوره بر مبنای وزن خشک آویشن با احتساب ۵٪ افت عملکرد بین ۱۲ تا ۹۴ و با قبول ۱۰٪ کاهش بین ۲۹ تا ۷۸ روز پس از آغاز فصل رشد بدست آمد و برای عملکرد اسانس، دوره بحرانی مهار علف‌های هرز بین ۲۰ تا ۱۰۵ و ۳۰ تا ۸۶ روز به ترتیب با ۵٪ و ۱۰٪ افت عملکرد مجاز برآورد شد.

واژه‌های کلیدی: تداخل علف‌هرز، کنترل، وزن خشک علف هرز، تراکم علف هرز، عملکرد اسانس، معادلات غیر خطی